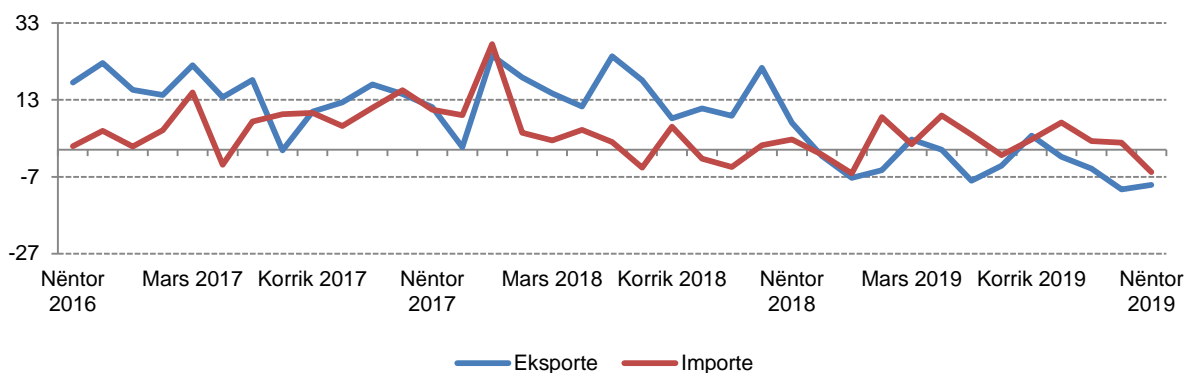

Tregtia e jashtme e mallrave

Nëntor 2019

Tiranë, më 17 Dhjetor 2019: Në Nëntor 2019 eksportet e mallrave arritën vlerën 25 mld lekë, duke u ulur me 9,1 %, në krahasim me të njëjtën periudhë të një viti më parë dhe me 8,6 %, në krahasim me Tetor 2019. Importet e mallrave arritën vlerën 53 mld lekë, duke u ulur me 5,8 %, në krahasim me një vit më parë dhe me 10,8 %, në krahasim me Tetor 2019. Deficiti tregtar i këtij muaji është 28 mld lekë, duke u ulur me 2,7 %, krahasuar me Nëntor 2018 dhe 12,6 %, në krahasim me Tetor 2019.

Fig. 1 Ndryshimi vjetor në Tregtinë e mallrave (%)

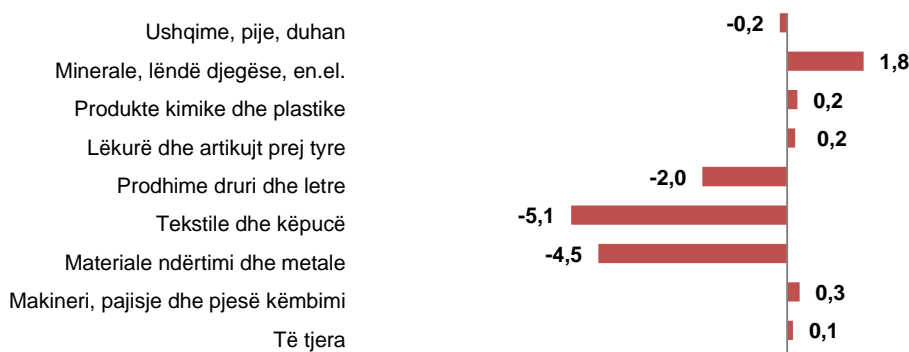
Në njëmbëdhjetëmujorin e vitit 2019 eksportet e mallrave arritën vlerën 277 mld lekë, duke u ulur me 4,1 %, krahasuar me një vit më parë dhe importet e mallrave arritën vlerën 593 mld lekë, duke u rritur me 2,1 %, krahasuar me një vit më parë. Deficiti tregtar arriti vlerën 317 mld lekë, duke u rritur me 8,2 %, krahasuar me të njëjtën periudhë të vitit 2018.

Kontributi i grupeve kryesore në ndryshimin vjetor të eksporteve:

Rënia vjetore e eksporteve prej 9,1 %, këtë muaj është ndikuar nga grupet: “Tekstile dhe këpucë” me -5,1 pikë përqindje, “Materiale ndërtimi dhe metale” me -4,5 pikë përqindje, “Prodhime druri dhe letre” me -2,0 pikë përqindje. Në ndryshimin vjetor të eksporteve kanë ndikuar pozitivisht grupet: “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me +1,8 pikë përqindje, “Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi” me +0,3 pikë përqindje, “Produkte kimike dhe plastike” me +0,2 pikë përqindje.

Për publikim 17/12/2019

Fig.2 Kontributi i grupeve në ndryshimin vjetor të eksporteve, Nëntor 2019 (p.p.)

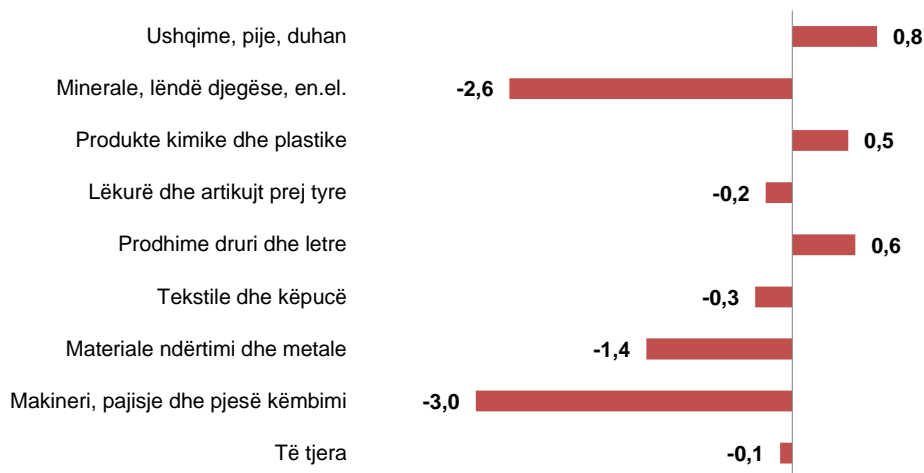

Eksportet, gjatë këtij njëmbëdhjetëmujori janë ulur me -4,1 %, krahasuar me një vit më parë. Grupet që kanë ndikuar negativisht në uljen vjetore të eksporteve, janë: “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me -2,7 pikë përqindje, “Materiale ndërtimi dhe metale” me -2,6 pikë përqindje, “Tekstile dhe këpucë” me -1,6 pikë përqindje. Në ndryshimin vjetor të eksporteve kanë ndikuar pozitivisht grupet: “Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi” me +1,1 pikë përqindje, “Ushqim, pije, duhan” me +1,0 pikë përqindje, “Produkte kimike dhe plastike” me +0,5 pikë përqindje.

Kontributi i grupeve kryesore në ndryshimin vjetor të importeve:

Rënia vjetore e importeve prej 5,8%, këtë muaj është ndikuar kryesisht nga grupet: “Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi” me -3,0 pikë përqindje, “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me -2,6 pikë përqindje, “Materiale ndërtimi dhe metale” me -1,4 pikë përqindje. Në ndryshimin vjetor të importeve kanë ndikuar pozitivisht grupet: “Ushqim, pije, duhan” me +0,8 pikë përqindje, “Prodhime druri dhe letre” me +0,6 pikë përqindje dhe “Produkte kimike dhe plastike” me +0,5 pikë përqindje.

Fig.3 Kontributi i grupeve në ndryshimin vjetor të importeve, Nëntor 2019 (p.p.)

Si njëmbëdhjetëmujor, importet janë rritur me 2,1 %, krahasuar me njëmbëdhjetëmujorin 2018. Grupet që kanë ndikuar pozitivisht në rritjen vjetore të importeve, janë: “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me +1,8 pikë përqindje, “Ushqime, pije, duhan” me +0,5 pikë përqindje. “Materiale ndërtimi dhe metale” me +0,3 pikë përqindje. Në ndryshimin vjetor të importeve kanë ndikuar negativisht grupet: “Makineri, pajisje, pjesë këmbimi” me -0,6 pikë përqindje, “Lëkurë dhe artikuj prej tyre” me -0,2 pikë përqindje dhe “Tekstile dhe këpucë” me -0,1 pikë përqindje.

Ecuria e tregtisë së mallrave sipas vendeve partnere

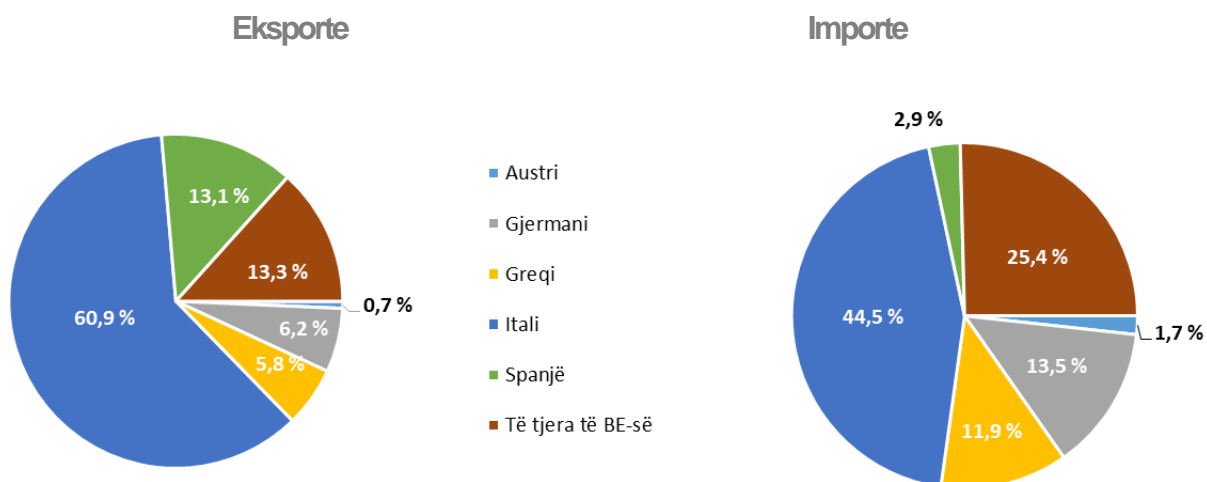
Në muajin Nëntor 2019, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur rritje më të madhe të eksporteve, në krahasim me Nëntor 2018 janë: Spanja (37,8 %), Gjermania (0,1 %), dhe Greqia (1,5 %). Ndërsa vendet me të cilat eksportet kanë pasur uljen më të madhe janë: Italia (-12,8 %), Kosova (-9,6 %) dhe Kina (-10,0 %).

Gjatë këtij njëmbëdhjetëmujori, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur rritje më të madhe të eksporteve, në krahasim me një vit më parë, janë: Kosova (10,6 %), Gjermania (5,2 %), dhe Kina (11,1 %). Ndërsa vendet me të cilat eksportet kanë pasur uljen më të madhe, janë: Italia (-3,6 %), Spanja (-9,2 %) dhe Greqi (-4,0 %).

Në muajin Nëntor 2019, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur rritje më të madhe të importeve, në krahasim me Nëntor 2018 janë: Turqia (+28,2 %), Zvicra (+58,4 %), dhe Polonia (+12,7 %). Ndërsa vendet me të cilat importet kanë pasur uljen më të madhe janë: Italia (-5,1 %), Kina (-0,8 %) dhe Gjermania (-5,8 %).

Gjatë këtij njëmbëdhjetëmujori, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur rritje më të madhe të importeve, në krahasim me një vit më parë, janë: Turqia (12,9 %), Kina (12,9 %) dhe Greqia (7,3 %). Ndërsa vendet me të cilat importet kanë pasur uljen më të madhe, janë: Italia (-5,9 %), Gjermania (-7,3 %) dhe Serbia (-39,4 %).

Fig. 4 Tregtia e jashtme e mallrave sipas disa vendeve të BE-së, Nëntor 2019 (%)

Shkëmbimet tregtare me vendet e BE zënë 65,3 %, të gjithë tregtisë. Në Nëntor 2019, eksportet drejt vendeve të BE-së zënë 78,3 % të eksporteve gjithsej dhe importet nga vendet e BE-së zënë 59,3 % të importeve gjithsej. Partnerët kryesorë tregtarë janë: Italia (33,2 %), Turqia (8,2 %), Kina (7,2 %) dhe Gjermania (7,0 %).

Shkëmbimet tregtare, për njëmbëdhjetëmujorin e parë 2019, me vendet e BE zënë 64,3 % të gjithë tregtisë. Në periudhën Janar – Nëntor 2019, eksportet drejt vendeve të BE-së zënë 76,5 % të eksporteve gjithsej dhe importet nga vendet e BE-së zënë 58,5 % të importeve gjithsej. Partnerët kryesorë tregtarë janë: Italia (32,7 %), Greqia (7,1 %), Kina (6,9 %) dhe Turqia (6,5 %).

Tab. 1 Qarkullimi i mallrave

Vitet	Muajt	Eksporte (mld lekë)	Ndryshimi Vjetor (%)	Importe (mld lekë)	Ndryshimi Vjetor (%)	Bilanci Tregtar (mld lekë)	Mbulimi (%)
2000		37	-23,5	157	-1,5	-120	23,6
2001		44	19,1	190	21,0	-146	23,2
2002		47	7,7	210	10,6	-163	22,6
2003		54	14,7	226	7,4	-172	24,1
2004		62	14,0	236	4,5	-174	26,3
2005		66	6,0	262	11,1	-196	25,1
2006		77	17,6	299	14,1	-222	25,9
2007		97	25,5	376	25,8	-279	25,8
2008		113	15,8	440	16,9	-327	25,6
2009		105	-7,2	429	-2,5	-324	24,4
2010		162	54,6	478	11,4	-316	33,8
2011		197	21,9	544	13,9	-347	36,2
2012		213	8,2	528	-2,9	-315	40,3
2013		246	15,7	517	-2,1	-271	47,6
2014		256	3,8	552	6,7	-296	46,3
2015		243	-4,9	545	-1,4	-302	44,7
2016		243	0,1	579	6,4	-336	42,0
2017		273	12,1	626	8,1	-353	43,6
2018		310	13,7	641	2,4	-331	48,4
2017	01 - 17	19	15,6	35	0,9	-16	53,8
	02 - 17	20	14,2	44	5,1	-24	45,7
	03 - 17	24	22,0	54	14,9	-30	43,8
	04 - 17	24	13,7	50	-3,9	-26	48,1
	05 - 17	24	18,2	56	7,4	-31	43,6
	06 - 17	23	-0,1	57	9,2	-34	39,7
	07 - 17	25	9,9	55	9,6	-30	45,1
	08 - 17	18	12,3	49	6,2	-31	37,4
	09 - 17	24	17,0	53	10,9	-29	45,1
	10 - 17	25	14,5	58	15,5	-33	43,1
	11 - 17	25	11,1	55	10,4	-29	46,5
	Janar - Nëntor 17	251	13,2	565	8,0	-314	44,4
2018	01 - 18	24	24,5	45	27,5	-21	52,5
	02 - 18	24	18,8	46	4,4	-22	52,0
	03 - 18	27	14,6	55	2,5	-28	49,0
	04 - 18	27	11,3	53	5,2	-26	50,9
	05 - 18	30	24,3	57	2,1	-27	53,1
	06 - 18	27	18,1	54	-4,6	-28	49,2
	07 - 18	27	8,2	58	6,0	-31	46,0
	08 - 18	20	10,8	48	-2,3	-28	42,4
	09 - 18	26	8,9	51	-4,4	-25	51,4
	10 - 18	30	21,3	58	1,2	-28	51,7
	11 - 18	27	7,0	56	2,7	-29	48,4
	Janar - Nëntor 18	289	15,1	581	2,8	-293	49,7
2019	01 - 19	22	-7,3	42	-6,2	-20	51,9
	02 - 19	23	-5,3	50	8,5	-27	45,4
	03 - 19	28	2,7	56	1,4	-28	49,6
	04 - 19	27	0,1	57	8,9	-30	46,7
	05 - 19	28	-8,0	59	4,0	-31	47,0
	06 - 19	26	-4,1	53	-1,4	-28	47,9
	07 - 19	28	3,7	60	2,7	-32	46,4
	08 - 19	20	-1,8	52	7,1	-32	38,8
	09 - 19	25	-4,9	52	2,3	-27	47,8
	10 - 19	27	-10,2	59	1,8	-32	45,6
	11 - 19	25	-9,1	53	-5,8	-28	46,7
	Janar - Nëntor 19	277	-4,1	593	2,1	-317	46,6

Tab. 2 Tregtia e jashtme e mallrave sipas vendeve partnere (milionë lekë)

	Eksporte				Importe			
	Nëntor 2018	Nëntor 2019	Jan,- Nën, 2018	Jan,- Nën, 2019	Nëntor 2018	Nëntor 2019	Jan,- Nën, 2018	Jan,- Nën, 2019
Vendet e BE-së	20.839	19.360	220.562	211.924	32.934	31.347	356.482	347.345
Austri	225	134	1.715	1.683	552	544	6.117	6.300
Mbretëri e Bashkuar	72	65	1.082	678	463	421	5.315	5.085
Gjermani	1.198	1.199	12.532	13.186	4.500	4.241	45.035	41.748
Greqi	1.109	1.126	12.259	11.772	3.816	3.743	47.001	50.418
Itali	13.532	11.794	138.693	133.680	14.676	13.934	160.572	151.073
Spanjë	1.835	2.528	22.665	20.590	1.346	924	15.245	10.320
Kroaci	67	105	824	1.027	580	693	5.943	6.440
Të tjera të BE-së	2.801	2.409	30.792	29.308	7.001	6.848	71.253	75.960
Kinë	580	523	5.277	5.864	5.123	5.084	48.228	54.459
Kosovë	2.529	2.287	24.953	27.607	710	509	8.086	7.133
Maqedonia e Veriut	717	776	7.957	7.838	834	716	8.739	7.835
Rusi	28	-	62	75	490	574	11.719	10.486
SHBA	473	222	4.786	3.412	555	646	8.179	11.137
Turqi	142	170	2.025	1.916	4.843	6.207	48.542	54.813
Ukrainë	37	29	239	157	404	185	2.887	2.749
Zvicër	50	64	2.864	843	956	1.514	8.455	14.395
Të tjera	1.785	1.280	20.069	17.217	9.297	6.118	80.069	83.145
Gjithsej	27.179	24.709	288.795	276.852	56.146	52.900	581.386	593.496

Tab. 3 Tregtia e jashtme sipas grup mallrave (milionë lekë)

Grup-mallrat	Eksporte				Importe			
	Nëntor 2018	Nëntor 2019	Jan,- Nën, 2018	Jan,- Nën, 2019	Nëntor 2018	Nëntor 2019	Jan,- Nën, 2018	Jan,- Nën, 2019
Gjithsej	27.179	24.709	288.795	276.852	56.146	52.900	581.386	593.496
Ushqime. pije. duhan	3.470	3.422	29.739	32.498	7.891	8.337	96.931	100.093
Minerale. lëndë djegëse. en.el.	3.676	4.167	53.257	45.582	7.402	5.915	60.622	71.083
Produkte kimike dhe plastike	564	629	5.732	7.173	6.819	7.113	79.618	80.935
Lëkurë dhe artikujt prej tyre	179	230	2.528	2.283	1.614	1.475	17.408	16.076
Prodhime druri dhe letre	1.440	896	8.899	8.854	2.144	2.476	23.101	23.921
Tekstile dhe këpucë	11.019	9.631	114.863	110.285	8.097	7.902	80.707	80.295
Materiale ndërtimi dhe metale	4.518	3.304	49.599	42.112	6.367	5.599	71.308	72.972
Makineri. pajisje dhe pj. këmb.	1.601	1.681	16.612	19.765	13.485	11.820	128.678	125.425
Të tjera	712	749	7.567	8.300	2.328	2.264	23.014	22.696

Tab. 4 Të dhënat progresive të eksporteve sipas grup mallrave dhe partnerëve kryesorë (milionë lekë)

	Itali		Kosovë		Spanjë		Gjermani	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Gjithsej	138.693	133.680	24.953	27.607	22.665	20.590	12.532	13.186
Ushqim. pije duhan	7.469	7.943	2.560	3.288	1.166	1.189	1.366	1.579
Minerale. lëndë djegëse. energji elektrike	4.348	4.867	6.131	6.489	17.943	16.835	1.833	829
Produkte kimike dhe plastike	1.509	1.910	1.212	2.009	54	49	36	68
Lëkurë dhe artikuj prej lëkure	1.843	1.922	9	5	243	204	11	12
Prodhime druri dhe letre	6.409	5.906	443	820	6	4	149	166
Tekstile dhe këpucë	88.466	85.724	107	107	3.051	2.102	6.396	7.019
Materiale ndërtimi dhe metale	16.048	12.559	12.487	12.599	160	195	874	1.352
Makineri. pajisje dhe pjesë këmbimi	9.092	9.361	771	687	32	8	1.319	1.422
Të tjera	3.510	3.487	1.232	1.603	11	5	549	739

Tab. 5 Të dhënat progresive të importeve sipas grup mallrave dhe partnerëve kryesorë (milionë lekë)

	Itali		Turqi		Kinë		Greqi	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Gjithsej	160.572	151.073	48.542	54.813	48.228	54.459	47.001	50.418
Ushqim. pije duhan	16.115	17.731	5.122	4.987	601	725	13.775	14.418
Minerale. lëndë djegëse. energji elektrike	10.706	7.443	690	5.130	7	7	7.203	10.875
Produkte kimike dhe plastike	17.138	16.971	7.433	7.404	4.608	5.141	7.012	7.029
Lëkurë dhe artikuj prej lëkure	13.529	12.766	286	249	698	712	51	28
Prodhime druri dhe letre	6.779	6.406	3.092	3.101	1.030	973	3.156	3.270
Tekstile dhe këpucë	39.177	37.804	15.429	16.417	9.787	10.756	3.413	3.380
Materiale ndërtimi dhe metale	19.251	17.428	7.145	9.561	6.323	8.520	8.027	7.586
Makineri. pajisje dhe pjesë këmbimi	32.518	29.543	7.097	6.064	20.246	22.322	2.716	2.444
Të tjera	5.360	4.983	2.248	1.901	4.928	5.301	1.648	1.388

Metodologjia

Eksportet janë në përgjithësi mallra të destinuara tek një vend i tretë, të vendosura nën regjimin doganor, në përpunimin pasiv ose të rieksportuar pas përpunimit aktiv.

Vlera F.O.B: Është vlera e mallrave të eksportuara deri në kufirin e vendit eksportues, pra përfshin koston e mallrave të eksportuara dhe shpenzimet deri në kufi të vendit eksportues.

Importet janë në përgjithësi mallra që vinë nga një vend i tretë, të vendosura direkt në qarkullim të lirë ose që qëndrojnë në magazinat e ruajtjes nën procedurat doganore të lejimit për qarkullim të lirë, për përpunim aktiv ose për përpunim nën kontrollin doganor.

Vlera C.I.F: Është vlera e mallrave të importuara dërguar deri në kufirin e vendit importues, pra përfshin koston e mallit edhe shpenzimet e transportit dhe sigurimit deri në kufirin e vendit që importon mallrat.

Nomenklatura e Kombinuar (NK) është një nomenklaturë mallrash e përdorur për statistikat e tregtisë ndërkombëtare të mallrave dhe për tarifatat doganore.

<http://www.instat.gov.al/al/metodologji/klasifikime-nomenklatura.aspx>;

Vendet anëtare të Bashkimit Evropian: Belgjikë, Gjermani, Francë, Itali, Luksemburg, Holandë, Mbretëria e Bashkuar, Danimarkë, Irlandë, Greqi, Spanjë, Portugali, Austri, Finlandë, Suedi, Qipro, Çeki, Estoni, Hungari, Letoni, Lituani, Maltë, Poloni, Sllovaki, Slloveni, Bullgari, Rumani, Kroaci.

Shpjegimi i simboleve

(0) vlerë më e vogël se gjysma e njësisë matëse

(-) pa vlerë

(±) deri